

Besluit van 21 augustus 2018 houdende de opleidings- en erkenningseisen voor het medisch specialisme dermatologie en venerologie^{*1}

(Besluit dermatologie en venerologie)

Het College Geneeskundige Specialismen,

gelet op artikel 14, tweede lid, onder d., van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg en artikel 11 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst;

gezien het advies van de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband, de Federatie Medisch Specialisten en de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten;

BESLUIT:

---

* In de Staatscourant van 20 februari 2019, nr. 9126 is mededeling gedaan van vaststelling van het besluit door het CGS en de instemming daarmee van de minister van VWS. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.

1 Dit Besluit is gewijzigd bij het Kaderbesluit CGS van 13 maart 2019 waarvan op 7 november 2019, nr. 60365, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

Hoofdstuk A

Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- dermatologie en venerologie: het specialisme dat zich richt op de diagnostiek, behandeling en preventie van ziekten van de huid en subcutis, de aangrenzende slijmvliesen en huidaanhangsels, van huidmanifestaties van systemische ziekten en systemische manifestaties van huidziekten, van seksueel overdraagbare infecties en andere afwijkingen van de tractus anogenitalis;
- LOP: het landelijk opleidingsplan van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie.

A.2. Opleidingsplan

De opleiding tot dermatoloog voldoet aan het LOP.

Hoofdstuk B

De opleiding

B.1. Duur

De nominale duur van de opleiding bedraagt vijf jaar.

B.2. Specialismegebonden competenties

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgestelde algemene competenties en specialismegebonden competenties.
2. De in het eerste lid bedoelde specialismegebonden competenties zijn vastgelegd in het LOP.

B.3. Structuur van de opleiding

1. De opleiding dermatologie bestaat uit de volgende onderdelen:
  - a. dermatologie basis en
  - b. dermatologie verdieping.
2. Het onderdeel dermatologie basis, bedoeld in het eerste lid onder a, bestaat uit:
  - a. de thema's, bedoeld in artikel B.4, eerste lid;
  - b. zeven professionele activiteiten (entrustable professional activities, EPA's) die de kern van de beroepsactiviteiten van de dermatoloog vormen en die geënt zijn op de thema's, bedoeld onder a.

B.4. Inhoud van de opleiding

1. Het onderdeel dermatologie basis, bedoeld in artikel B.3, eerste lid, onder a, omvat de volgende thema's:
  - a. algemene polikliniek dermatologie, bestaande uit de volgende deelthema's:
    - i. eczemateuze dermatosen;
    - ii. psoriasis, erythrodermie en papulosquameuze dermatosen;
    - iii. urticaria, erythemen, pruritus;
    - iv. huidinfecties en infestaties;
    - v. acne, andere aandoeningen van de haren en nagels, slijmvlies-aandoeningen, pigmentstoornissen, atrofieën;
    - vi. immunodermatosen en systeemziekten;
    - vii. tumoren, nod(ul)euze dermatosen;
    - viii. huidafwijkingen bij kinderen, genodermatosen;
    - ix. psychodermatologie;
    - x. geriatrische dermatologie;
    - xi. cosmetische dermatologie.

- b. klinische werkzaamheden, dagbehandeling en consulten;
  - c. flebologie en lymfologie;
  - d. dermato-oncologie;
  - e. allergologie;
  - f. venerologie;
  - g. dermatopathologie;
  - h. dermatochirurgie.
2. Het onderdeel verdieping, bedoeld in artikel B.3, eerste lid, onder b, bestaat uit een verdiepingstage in één van de volgende verdiepingsthema's:
- a. allergologie;
  - b. dermapathologie;
  - c. dermatochirurgie;
  - d. cosmetische dermatologie;
  - e. een ander verdiepingsthema, nader in te vullen in overleg met de opleider.
3. De opleiding bestaat uit de volgende EPA's:
- a. het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een eenvoudig dermatologisch probleem;
  - b. het poliklinisch identificeren, behandelen en begeleiden van een complex dermatologisch probleem;
  - c. het stellen van een diagnose op basis van de clinico-pathologische correlatie;
  - d. begeleiding van een patiënt met een chronische huidziekte of oncologisch probleem;
  - e. uitvoeren (klinische) consulten en interdisciplinair overleg;
  - f. dermatoloog als operateur: uitvoeren dermato-chirurgische en flebologische verrichtingen;
  - g. presenteren en begeleiden in het kader van onderwijs en wetenschap.

B.5. Plaats van de opleiding

De aios wordt opgeleid in één of meer universitaire opleidingsinstellingen en bij voorkeur gedurende ten minste zes maanden tot ten hoogste tweeënehalf jaar in één of meer niet-universitaire opleidingsinstellingen.

B.6. Cursorisch onderwijs

Het cursorisch onderwijs vindt landelijk, regionaal binnen het opleidingscluster en lokaal in het eigen opleidingsziekenhuis plaats.

Hoofdstuk C   **De erkenning tot opleider en opleidingsinstelling**

Titel I   **De opleidingsinstelling**

C.1. Eisen opleidingsinstelling

1. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet de instelling om voor erkenning als opleidingsinstelling voor een volledige opleiding in aanmerking te komen aan de volgende eisen:
- a. de instelling is een universitaire instelling;
  - b. de instelling beschikt over ruimte voor sneldiagnostiek in de nabijheid van de poliklinische afdeling om de gangbare dermatovenerologische laboratoriumonderzoeken te kunnen verrichten;
  - c. beschikt over onderzoekruimte voor speciale dermatologische onderzoeken, zoals allergologisch onderzoek, lichttesten en flebologisch onderzoek;
  - d. beschikt over behandelingsruimte voor de gangbare dermatologische en venerologische therapieën en een ziekenhuisapotheek;
  - e. beschikt over een polikliniek, waarbij het aantal nieuwe ingeschreven poliklinische patiënten voor de dermatologie en venerologie ten minste 4000 eerste polikliniekbezoeken per jaar bedraagt en er een voldoende aantal en voldoende variëteit in patiënten is, blijkend uit het diagnoseregister;
  - f. in de instelling zijn voor consultatie beschikbaar een chirurg, een gynaecoloog, een internist, een patholoog, een keel- neus- oorarts, een kinderarts, een klinisch geneticus, een klinisch

- geriater, een longarts, een neuroloog, een oogarts, een plastisch chirurg, een psychiater, een radioloog, een radiotherapeut een reumatoloog, een revalidatiearts, een specialist ouderengeneeskunde en een uroloog;
- g. de aios wordt wekelijks ten minste twee dagdelen uitgeroosterd van directe patiëntenzorg voor administratie, zelfstudie, onderzoek of onderwijs.

C.2. Eisen en verplichtingen voor de erkenning gedeelte opleiding

1. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet de instelling om voor een gedeeltelijke erkenning als opleidingsinstelling voor ten minste een jaar tot ten hoogste tweeëneenhalf jaar in aanmerking te komen aan de volgende eisen:
  - a. de instelling is een niet-universitaire instelling;
  - b. de instelling voldoet aan de eisen van artikel C.1, eerste lid, onder b. tot en met f.
2. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet de instelling aan de volgende verplichtingen:
  - a. het aantal aios in dienst bedraagt te allen tijde ten minste twee;
  - b. de aios wordt wekelijks ten minste twee dagdelen uitgeroosterd van directe patiëntenzorg voor administratie, zelfstudie, onderzoek of onderwijs, van welke twee dagdelen ten minste één dagdeel wordt doorgebracht in de universitaire opleidingsinstelling;
  - c. de aios wordt in de gelegenheid gesteld om in de opleidingsinstelling te houden relevante besprekingen of bijeenkomsten bij te wonen.

C.3. Verplichtingen voor de erkenning gedeelte opleiding (tot één jaar)

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet een niet-universitaire instelling om in aanmerking te komen voor een erkenning voor het verzorgen van een gedeelte van de opleiding tot ten hoogste één jaar aan de volgende verplichtingen:

- a. de aios wordt wekelijks ten minste twee dagdelen uitgeroosterd van directe patiëntenzorg voor administratie, zelfstudie, onderzoek of onderwijs, van welke twee dagdelen ten minste één dagdeel wordt doorgebracht in de universitaire opleidingsinstelling;
- b. de aios wordt in de gelegenheid gesteld om in de opleidingsinstelling te houden relevante besprekingen of bijeenkomsten bij te wonen.

Hoofdstuk D Slotbepalingen

D.1. Overgangsbepaling

1. Dit besluit is van toepassing op de aios die de opleiding op of na 1 januari 2019 aanvangt, alsmede op de opleidingsinrichting waar deze aios in opleiding is.
2. De aios die de opleiding tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2019 is aangevangen kan tot uiterlijk 1 januari 2020 besluiten te worden opgeleid overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.
3. De aios als bedoeld in het tweede lid die besluit te worden opgeleid overeenkomstig de bepalingen van dit besluit past voor 1 januari 2020 in overleg met de opleider diens opleidingsschema en de inhoud van diens opleiding aan dit besluit aan.
4. De besluiten die golden tot 1 januari 2019 blijven van toepassing op de opleidingsinrichting waaraan erkenning is verleend voor 1 januari 2019. De betreffende opleidingsinrichting behoudt diens erkenning totdat deze van rechtswege vervalft, wordt ingetrokken of opnieuw wordt verleend.
5. De erkenning van de opleidingsinrichting bedoeld in het derde lid omvat zowel de bevoegdheid om de aios bedoeld in het eerste lid of tweede lid, op te leiden overeenkomstig dit besluit, als de bevoegdheid om de aios die de opleiding voor 1 januari 2019 is aangevangen op te leiden overeenkomstig het voor 1 januari 2019 geldende Besluit dermatologie en venerologie van 12 april 2010.

D.2. Intrekking besluit

Besluit dermatologie en venerologie van 12 april 2010 wordt ingetrokken.

D.3. Bekendmaking

1. Dit besluit, alsmede wijziging daarvan, behoeft instemming van de Minister van Volksgezondheid,

- Welzijn en Sport.
2. In de Staatscourant wordt mededeling gedaan van de instemming van de minister, bedoeld in het eerste lid en van de vaststelling en wijziging van dit besluit. Daarnaast wordt daarvan mededeling gedaan in het officiële orgaan van de KNMG.
  3. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG als bedoeld in het tweede lid bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
  4. De integrale tekst van dit besluit zal op de website van de KNMG worden geplaatst (www.knmg.nl).

D.4. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.
2. Indien de Staatscourant waarin de vaststelling van dit besluit en het instemmingsbesluit, bedoeld in artikel D.3. worden geplaatst, wordt uitgegeven na 31 december 2018, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst, en werkt zij terug tot en met 1 januari 2019.

D.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit dermatologie en venerologie.

Utrecht, 21 augustus 2018

prof. dr. F. Scheele
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn
secretaris CGS

Toelichting

ALGEMEEN

Dit besluit bevat de aanvullende opleidings- en erkenningseisen voor het medisch specialisme dermatologie en venerologie.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel A.1. Begripsomschrijvingen

Onder a: Een meer gedetailleerde beschrijving van het profiel van de dermatologie en venerologie is opgenomen in het LOP.

Artikel A.2. Opleidingsplan

In het Kaderbesluit CGS is vastgelegd wie een LOP opstelt en aan welke vereisten een opleidingsplan moet voldoen: het bevat tenminste een beschrijving van de inhoud van de opleiding, van de structuur van de opleiding, van de specialismegebonden competenties etc. Door hier opleiding te omschrijven als de opleiding in de dermatologie en venerologie die voldoet aan het LOP, wordt het LOP van de Nederlandse Vereniging van Dermatologie en Venereologie verankerd in de regelgeving van het CGS. Deze omschrijving laat onverlet dat de opleiding ook aan de algemene eisen van het Kaderbesluit CGS en van dit besluit moet voldoen.

Artikel B.1. Duur

Dit is een nadere invulling van het bepaalde in het Kaderbesluit CGS. Deze duur is twee jaar meer dan de minimale duur zoals bedoeld in bijlage V, punt 5.1.3, Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en één jaar meer dan het minimum van de aanbeveling van de Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS). De tijdens de opleiding dermatologie en venerologie in Nederland te verwerven competenties zijn omvattender dan die in de meeste Europese lidstaten en maken een opleidingsduur van vijf jaar noodzakelijk. Ter illustratie kan de opleidingsduur in het Verenigd Koninkrijk en Nederland voor alleen de specialismen dermatologie van vier jaar, respectievelijk venerologie van vier jaar genoemd worden. In Nederland wordt opgeleid voor beide specialismen. In de aanbeveling van de UEMS wordt voorafgaand aan, tijdens of na de minimum opleidingsduur van vier jaar nog een periode met algemene common trunk training aanbevolen. Gedeelten van de common trunk maken deel uit van de vijfjarige Nederlandse opleiding en het is gewenst dat dit zo blijft.

Artikel B.2. Specialismegebonden competenties

De specialismegebonden competenties zijn gebaseerd op het algemene competentieprofiel van de medisch specialist, zoals beschreven in het Kaderbesluit CGS en zijn in het LOP vertaald naar thema's en entrustable professional activities (EPA's).

Artikel B.3. Structuur van de opleiding

De opleiding tot dermatoloog is opgebouwd uit bloklernen en lijnlernen. De onderdelen van de opleiding die door middel van blok- en/of lijnlernen worden onderwezen bestaan uit thema's en EPA's waarin de competenties zijn geoperationaliseerd. Indien een onderdeel/thema van artikel B.4., onder b. tot en met i., in lijnlernen wordt gevolgd, wordt de duur van het betreffende onderdeel/thema verlengd naar rato van de deeltijdfactor.

Derde lid: Artikel B.4. geeft de opleidingsduur aan van de thema's die als onderdelen van de opleiding voltijds en dmv zgn. bloklernen worden gevolgd. Als de infrastructuur van de opleidingsinstelling ertoe leidt dat een thema in lijnlernen wordt aangeboden dan wordt de totale duur van dat onderdeel (thema) naar rato verlengd.

Artikel B.4. Inhoud van de opleiding

De inhoud van de opleiding wordt beschreven aan de hand van thema's die in themabeschrijvingen en EPA-beschrijvingen zijn uitgewerkt. De acht thema's zijn verdeeld in zeven zgn. enkelvoudige thema's en één zgn. meervoudig koepelthema algemene polikliniek dermatologie. Deze laatste is onderverdeeld in elf deelthema's, waardoor er in totaal 18 thema's en deelthema's onderscheiden worden.

Thema-betreffend en/of overstijgend zijn er zeven EPA's beschreven die de kern van de beroepsactiviteiten van de dermatoloog weergeven.

Per thema wordt beschreven wat het thema inhoudt en welke leerdoelen het betreft. In de algemene hoofdstukken van het LOP wordt beschreven welke EPA's er eventueel in het betreffende thema aan bod kunnen komen en met welke (toets)instrumenten de leerdoelen kunnen worden aangeleerd en/of beoordeeld. Per EPA wordt beschreven wat deze inhoudt, welke kennis, vaardigheden, houding en gedrag vereist is, welke (toets)instrumenten kunnen worden ingezet om het beheersingsniveau aan te tonen en welk beheersingsniveau wanneer wordt verwacht

Artikel B.5. Plaats van de opleiding

Per aios moet worden bezien wat hij in welke leeromgeving (universitair/niet-universitair) kan leren zodat hij aan het eind van de opleiding alle algemene en specialismegebonden competenties, in de vorm van EPA's en thema's bereikt kan hebben. Uitgangspunt is een combinatie van opleiding in een universitaire en in een niet-universitaire opleidingsinstelling. In voorkomende gevallen is het echter mogelijk de volledige opleiding te volgen in een universitaire opleidingsinstelling.

Artikel B.6. Cursorisch onderwijs

De algemene verplichting voor de aios tot het volgen van cursorisch onderwijs gedurende ten minste tien dagen per opleidingsjaar, is vastgelegd in het Kaderbesluit CGS. Het hier beschreven (landelijke) cursorisch onderwijs is een specialisme specifieke invulling voor de opleiding in de dermatologie en venerologie.

Artikel C.1. Eisen opleidingsinstelling (volledige opleiding)

Eerste lid: Alleen een universitaire instelling kan in aanmerking komen voor een volledige erkenning als opleidingsinstelling.

Onder d.: met 'voldoende aantal en variëteit in patiënten' wordt bedoeld dat de aios in staat moet zijn om met het aanwezige aantal en de variëteit in patiënten de algemene en specialisme specifieke competenties kan verwerven.

Artikel C.2. Eisen en verplichtingen voor de erkenning gedeelte opleiding (ten minste één jaar tot ten hoogste tweeënehalf jaar)

Eerste lid: Een niet-universitaire instelling kan erkend worden voor het verzorgen van een gedeelte van de opleiding.

Tweede lid, onder a.: het gaat om twee personen, niet om fte's aios. Dat de aios in dienst van de instelling moet zijn is bewust zo geformuleerd. In dienst zijn is te verkiezen boven 'werkzaam zijn', omdat 'in dienst zijn' ervoor zorgt dat uitval door ziekte, vakantie, zwangerschap etc. geen gevolgen heeft, omdat dit geen gevolgen heeft voor het in dienst zijn van de betreffende aios. Als de term 'werkzaam zijn' gehanteerd zou worden, dan moet in de uitvoering juist met afwezigheid rekening houden worden en dat is niet uitvoerbaar. Mocht een erkende instelling tijdelijk niet twee aiossen in dienst hebben, dan zal dit niet direct gevolgen hebben voor de erkenning; pas bij een visitatie wordt beoordeeld hoe de bezetting op dat moment is en in de afgelopen jaren is geweest.

onder b.: De directe patiëntenzorg betreft onder andere spreekuren en ingrepen. Ten behoeve van het cursorisch onderwijs wordt ten minste één dagdeel doorgebracht in de universitaire opleidingsinstelling (zie ook artikel C.4, onder a.).

onder c.: De relevante besprekingen of bijeenkomsten zijn onder andere patiënten-, dermatopathologie- en oncologiebesprekingen, patiëntendemonstraties, lezingen en onderwijs (zie ook artikel C.4, onder b.).

D.1. Overgangsbepaling

In 2019 ontstaat de situatie dat een opleidingsinrichting te maken kan krijgen met aiossen oude en nieuwe stijl. Opleidingsinrichtingen die in verband met hun erkenning in 2019 worden geëvalueerd, zijn dan zelf verantwoordelijk om er voor te zorgen dat wanneer ze aiossen nieuwe stijl in opleiding krijgen, ze deze nieuwe opleiding ook kunnen faciliteren, naast de opleiding voor de aiossen oude stijl. Blijkt bij een visitatie dat dat niet goed is georganiseerd, dan kan de RGS maatregelen treffen. In deze overgangsregeling is nu geregeld dat de lopende erkenning van de opleidingsinrichting zowel de bevoegdheid omvat om de aios bedoeld in het eerste lid of derde lid, op te leiden overeenkomstig dit nieuwe besluit, als de bevoegdheid om de aios die de opleiding voor 1 januari 2019 is aangevangen op te leiden overeenkomstig het oude Besluit dermatologie en venerologie van 12 april 2010.

Vierde lid: Waar in de leden 1 en 3 wordt geregeld dat opleidingsinrichtingen met aiossen 'nieuwe stijl' vallen onder dit nieuwe besluit, regelt het vierde lid dat de opleidingsinrichting met een erkenning dermatologie op 1 januari 2019, deze behoudt totdat deze wordt vernieuwd.